

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**METEOROLOJİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇERİK

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	13

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	7
7.	EKLER.....	9

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2015 yılı Bütçesiyle 238.423.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 0,50' üne tekabül etmektedir.

Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü faaliyetlerinin finansmanında, bütçe dışında kalan döner sermaye işletmesinden aktarılan kaynaklar da dahil diğer yerlerden temin edilen 68.433.010 TL kaynak kullanılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Genel Müdürlüğün 2015 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Yılı içinde	
Alınan Alınan Ödenek	267.100.306,69
Yapılan Tenkisler	24.464.871,26
Kalan Ödenek	242.635.435,43
Yıl İçindeki Ödemeler	242.673.034,63
Ödenek Üstü Harcamalar	42.796,27

Muhasebe Raporlama Sistemi

Meteoroloji Genel Müdürlüğü mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir."* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'nci maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü muhasebe hizmetleri merkezde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç

kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara bu raporda değil yargılamaya esas raporda yer verilmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanun'un 49 ve 80' inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, denetim, mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici madde ile kurumsal mali tabloların Sayıştaya gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere 2016 yılına kadar üç yıl ötelenmiş iken, Maliye Bakanlığınca kamu idarelerine ait mali tabloların düzenlenebilmesine esas olmak üzere Say2000i muhasebe otomasyon programı ve muhasebe yönetmeliklerinde yapılan düzenlemeler çerçevesinde ilk defa 2015 yılı sonu itibarıyla kamu idaresi mali tablolarının sunulabilmesi zemini hazırlanmış ve KBS üzerinden kamu idarelerine sunulmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda, Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesine göre hesap dönemi sonunda verilecek olan cetvel ve mali tablolardan daha önce sunulabilen bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveline ilave olarak;

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu, kurumsal bazda Sayıştaya gönderilmiştir.

6085 sayılı Kanun uyarınca kamu idaresi esasına göre denetim yapılabilmesi ve denetim görüşü verilebilmesi için, anılan Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde belirtilen yıl sonu kamu idaresi mali rapor ve tablolarının; kamu idaresince muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü birimlerden alınacak kayıtlarla ve gerektiğinde envanter işlemleri de yapılarak kamu idaresinin varlık ve yükümlülükleri ile mali yıla ilişkin faaliyet sonuçlarının Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen standartlarda sunulması gerekmektedir.

Kamu idareleri, KBS üzerinden alınan verileri kendi kayıtları ile teyit ederek tasarrufu altındaki varlık ve yükümlülükleri ile mali yıla ilişkin faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgileri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen raporlama esaslarına uygun olarak hazırlaması gerekirken kamu idaresi bazında ilk defa mali tablo düzenlenmesi ve 2015 yılının geçiş süreci olması sebebiyle sadece KBS üzerinden alınan mali tabloları sunmuştur.

Birimlere ait faaliyet sonuçları konsolide edilmeden birleştirildiği için bilançoda, aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu ortaya çıkmaktadır. Farklı muhasebe birimleri tarafından gerçekleştirilen işlemler yıl sonu itibariyle konsolide edilemediğinden, verilen tablolar farklı birimlerce hazırlanan veri setlerinin alt alta toplamlarından oluşmaktadır. Bu nedenle yukarıda Sayıştaya verildiği belirtilen tablolar, farklı muhasebe birimlerince oluşturulan yevmiye kayıtlarının bir araya getirilmiş halidir.

Denetim çalışmaları, bu çerçevede hazırlanan mali tablolarla birlikte Meteoroloji Genel Müdürlüğü muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel, belgeler, yevmiye kayıtları, yevmiye kayıtlarına esas belgeler ve bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler esas alınarak bu belgelerin tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluğu açısından yürütülmüştür.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

Genel Müdürlüğün Kullanımında Olan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Mali Tablolarda Gösterilmemesi

27.12.2014 tarih ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe giren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin düzenlendiği 170’inci maddesinin 1-a-2 bendinde; tahsis edilen taşınmazlardan, Hazineye ait olanların milli emlak birimlerince, diğer kamu idarelerine ait olanların ise yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılmasının sağlanacağı, 1-a-3 bendinde ise; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanların yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik’in “252 Binalar Hesabı” başlıklı 175’inci maddesinde binalar hesabının, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiş olup, 176’ncı maddesinde ise hesabın işleyişi ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

Kamu idareleri bazında ve konsolide verilerden genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri düzeyinde malî rapor, tablo ve istatistiklerin üretilip, belirlenen sürelerde yayımlanmasına imkân verecek detayda ortak yardımcı hesapların oluşturulması ve detaylı hesap planlarının hazırlanmasında kamu idarelerinin uyacakları usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün 41 Sıra No’lu Genel Tebliği’nin “Ortak Yardımcı Hesaplar ve Kayıt Önceliği” başlıklı 6’ncı maddesinin (1) numaralı bendinde; çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan konsolide malî rapor, tablo ve istatistiklerin üretilmesine imkân verecek detayda ortak yardımcı hesaplar oluşturulduğu ve Tebliğ ekinde yer alan tabloda, söz konusu ortak yardımcı hesaplara yer verildiği ifade edilmiştir.

“Detaylı Hesap Planı Ortak Yardımcı Hesaplar Tablosu” incelendiğinde; diğer kamu idareleri tarafından kamu idaresinin kullanımına tahsis edilen taşınmazların, “252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar” yardımcı hesabının detaylarında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemelerde; tapuda Hazine adına tescilli olup Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün kullanımına verilen taşınmazların (binaların) 252 Binalar Hesabında

izlenmediği ve dolayısıyla tahsisli kullanılan söz konusu taşınmazların idarenin mali tablolarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Sonuç itibarıyla, Genel Müdürlüğün kullanımında olan taşınmazların fiili envanterlerinin tamamlanmadığı, muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve “25 Maddi duran varlıklar” hesap grubu altında mali tablolarda gösterilmediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *"Taşınmaz İcmal Cetvelinde (Ek 7/A) gösterilen Meteoroloji Genel Müdürlüğü adına tahsisli kullanılan taşınmazların (Binaların) muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda yer almasının sağlanması ve bahsi geçen mevzuat hükümlerine aykırılığın ortadan kaldırılması amacıyla, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığımıza gerekli bilgilendirme yapılmış olup (EK:3), mevcut ve yeni edinilecek taşınmazlara ait cins tahsislerinin yapılması ve güncel değerlerinin belirlenmesi amacıyla yapılacak değerlendirme (ekspertiz) sonucu tespit edilecek değerler, taşınmazların bulunduğu Saymanlık Müdürlükleri ve/veya Mal Müdürlükleri vasıtasıyla muhasebeleştirilerek, 252 binalar hesabında izlenmesi sağlanacaktır."* denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, kurumun mali tablolarındaki farklılıklara ilişkin bulgumuz teyit edilmiş olup, sistemden kaynaklanan hataların düzeltilmesi için girişimde bulunulduğu anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve “Denetimin Dayanağı Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde ekte sunulan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı “25 Maddi duran varlıklar” hesap alanı hariç, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

Kurum Kodu : 33.75		Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yıl : 2015	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2015		PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR		24.344.116,57		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
10 HAZIR DEĞERLER		596.590,47		32 FAALİYET BORÇLARI	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)		-3.032,44		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	
104 PROJE ÖZEL HESABI		599.622,91		325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	
12 FAALİYET ALACAKLARI		8.551,93		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		8.551,93		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	
14 DİĞER ALACAKLAR		46.553,77		333 EMANETLER HESABI	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		46.553,77		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	
15 STOKLAR		2.484.015,25		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		2.484.015,25		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA	
16 ÖN ÖDEMELER		21.208.405,15		5 ÖZ KAYNAKLAR	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		5.574.044,49		50 NET DEĞER	
164 AKREDİTİFLER HESABI		15.634.360,66		500 NET DEĞER HESABI	
2 DURAN VARLIKLAR		72.590.919,62		51 DEĞER HAREKETLERİ	
22 FAALİYET ALACAKLARI		3.477,00		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		3.477,00		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		50.000.000,00		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER H		50.000.000,00		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		22.585.228,13		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (	
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI		530.497,52		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		56.403.483,85		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	
254 TAŞITLAR HESABI		31.224,29		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		16.090.477,01			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-58.880.249,46			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		8.409.794,92			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00			
260 HAKLAR HESABI		711.689,14			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-711.689,14			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		2.214,49			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		8.744.748,54			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-8.742.534,05			
AKTİF TOPLAMI		96.935.036,19		PASİF TOPLAMI	
Bilanço Dipnotları :				96.935.036,19	
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		17.155.274,21			
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI		17.155.274,21			
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI		2.538.949,29			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 33.75				Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				Yılı : 2015			
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630			GİDERLER HESABI		235.800.471,94	600			GELİRLER HESABI		13.689.606,50
630	01		Personel Giderleri		113.862.191,42	600	01		Vergi Gelirleri		10.386.827,42
630	01	01	Memurlar		99.569.851,61	600	01	01	Gelir ve Kazanç Uzerinden Alinan Vergiler		8.098.220,99
630	01	02	Sözleşmeli Personel		12.806.098,28	600	01	03	Dahilde Alinan Mal ve Hizmet Vergileri		1.072.107,14
630	01	03	İşçiler		281.597,56	600	01	05	Damga Vergisi		1.216.499,29
630	01	04	Geçici Personel		1.204.643,97	600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		1.515.112,28
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		21.462.412,83	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri		700,00
630	02	01	Memurlar		18.999.825,40	600	03	05	Kurumlar Karları		206.632,47
630	02	02	Sözleşmeli Personel		2.208.957,38	600	03	06	Kira Gelirleri		1.307.779,81
630	02	03	İşçiler		57.721,15	600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		1.225.631,09
630	02	04	Geçici Personel		188.871,25	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar		514.904,16
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları		7.037,65	600	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan		1.200,38
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri		18.278.036,33	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		580.046,65
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları		5.146.122,66	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla		129.066,33
630	03	03	Yolluklar		1.878.612,86	600	04	05	Proje Yardımları		413,57
630	03	04	Görev Giderleri		43.007,39	600	05		Diğer Gelirler		432.159,61
630	03	05	Hizmet Alımları		10.179.436,12	600	05	01	Faiz Gelirleri		5.240,67
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri		25.806,44	600	05	03	Para Cezaları		91.590,78
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım		284.652,85	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler		335.328,16
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri		720.398,01	600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		107.158,44
630	05		Cari Transferler		53.682.068,00	600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur		107.082,44
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler		961.588,55	600	11	08	Kur Değişikliği Dışındaki Değ. ve Mik. Değişiml. Kaynak. Gelir		76,00
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler		52.720.479,45	600	25		Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel		22.717,66
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		54.110,88	600	25	01	Gen BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Olmayan VEİEd Gel		22.436,29
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Ku		54.110,88	600	25	02	Özel BütKap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan VEİEd Gel		281,37
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		3.885.847,56				NET GELİR TOPLAMI :		13.689.606,50
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan		3.876.559,27						
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde		4.657,05						
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid		4.631,24						
630	13		Amortisman Giderleri		6.480.760,59						
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri		6.480.756,94						

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
Kurum Kodu : 33.75			Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			Yılı : 2015			
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3,65					
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	12.253.445,28					
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	1.222.771,88					
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	9.403,50					
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	7.438,05					
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	539.021,02					
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	148.655,75					
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	59.324,13					
630	14	10	Zirai Maddeler	49.055,07					
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	424.322,89					
630	14	13	Yedek Parçalar	351.092,63					
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	6.107,68					
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	5.689,20					
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	9.430.583,48					
630	25		Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	69.063,26					
630	25	01	Genel Bütçe Kap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	68.781,88					
630	25	02	Özel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	281,38					
630	25	04	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	0,00					
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	5.751.747,94					
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	5.751.747,94					
630	99		Diğer Giderler	20.787,85					
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	20.787,85					
GİDERLER TOPLAMI :				235.800.471,94					
GİDERLER TOPLAMI (A)		235.800.471,94		GELİRLER TOPLAMI (B)		13.689.606,50			
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)		0,00		NET GELİR (D= B- C)		13.689.606,50		FAALİYET SONUCU D- A	
								-222.110.865,44	

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	17
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	19
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	19
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	19
5. GENEL DEĞERLENDİRME	21
6. DENETİM BULGULARI.....	25

1. ÖZET

Bu rapor, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca Sayıştay, “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2013–2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Dört ana başlık altında yapılan denetimlerden elde edilen belge, bilgi ve bulgular çerçevesinde:

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2015 yılı için Stratejik Planının mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana uyularak hazırlandığı ancak içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Buna göre, stratejik planın temel unsurları arasında bulunan ve kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünü niteliğindeki stratejilerin planda yer almadığı tespit edilmiştir. Öte yandan stratejik planda yer alan bütün hedeflerin amaçlar ile ilgili olduğu; bizatihi ölçülebilir niteliği bulunmayan hedeflerin büyük bölümünün göstergelerle ölçülebilir kılındığı görülmüştür. Gösterge belirlenmemiş bu tür hedeflere ilgili kısımda bulgu olarak değinilmiştir. Yine ölçülebilirlik kriterine göre planda yer alan göstergeler değerlendirildiğinde göstergelerin bir kısmının miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilmediği görülmüştür. Bu itibarla herhangi bir sayısal değere karşılık gelmeyen bu göstergelerle ölçüm yapılamamaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2015 yılı için Performans Programının mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana uyularak hazırlandığı ancak içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Stratejik Planda yer alan hedeflere ait bazı göstergelerin performans programında değiştirilmesi nedeniyle Performans Programı ile

Stratejik Plan arasında birtakım tutarsızlıklar tespit edilmiştir. Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Performans Programı" başlıklı 16 ncı maddesinde: "Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur." hükmü gereği iki doküman arasında sözü edilen bu organik bağ, tutarlılık ve izlenebilirlik adına da korunmalıdır. Öte yandan performans programında bulunan bütün hedeflerin, stratejik amaçlarla ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2015 yılı için Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana ve şekle uyularak hazırlanıp yayınlandığı ancak içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Hedeflenen değer üzerinde yer alan bazı gerçekleştirmelerde sapma nedenine yer verilmediği; bu değer altında bulunan bazı gerçekleştirmelerde ise sapma nedenlerinin geçerli ve ikna edici bulunmadığı görülmüştür. Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin "doğrulanabilirlik" kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; Performans Programında ilgili ve ölçülebilir olduğu kanaatine varılan hedef ve göstergelerin doğrulanabilirlik kriterini kısmi ölçüde yerine getirdiği görülmüştür. Bununla birlikte performans programında yer alan hedef ve göstergelerin tamamının Faaliyet Raporunda tutarlı bir biçimde tam olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi bağlamında; kurumun performans bilgisini üreten ve aynı zamanda performansını ölçmek için kullandığı sistemlerin değerlendirilmesi amacıyla seçilen ve ayrıntıları raporun son bölümünde yer alan 2 adet veri kayıt sistemi incelenmiştir. Sonuçta, performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış genel bir sistem kurulmadığı görülmüştür. Kurum bazında performans bilgisinin nasıl üretileceğini düzenleyen bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesi bulunmadığından; her birimin kendisi ile ilgili olan performans hedeflerini ölçmek ve raporlamak için bir yöntem geliştirdiği ve geliştirilen bu yöntemlerin de çeşitli riskler içerdiği ve risklerin bertaraf edilmesine yönelik kontrol sistemleri bulunmadığı görülmüştür.

Bu itibarla; kurumun stratejik planı, performans programı ve faaliyet raporu mevzuatta öngörülen şekil ve sunuma ilişkin kriterleri büyük oranda karşılamaktadır. Ancak stratejik planda yer alan ve bizatihi ölçülemeyen nitelikteki hedefler, göstergelerle ölçülebilir kılınmalı ve Planda kurumun stratejilerine yer verilmelidir. Performans Programının, Stratejik Planın yıllık dilimler itibariyle uygulaması olduğunu göz önüne alınarak bu iki doküman arasındaki

tutarsızlıklar giderilmelidir. Faaliyet raporunda, hedeflenen değerin üzerinde ya da altında bulunan gerçekleştirmelerdeki sapma nedenlerine yer verilmeli; bu nedenler geçerli ve ikna edici olmalıdır. Veri kayıt sistemlerinde var olan risklere karşı idare tarafından tespit edici ve önleyici nitelikte kontroller sağlanmalıdır. Kurumun performans bilgisine ilişkin verilerinin toplandığı Stratejik Planlama ve Performans Yönetimini konu alan bir elektronik programı olması halinde, verilerin kaydında hata olasılığı azalacak, veriye belirli aralıklarla ulaşmak mümkün olacaktır

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları

hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2013–2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri, Tablo 1'de yer almaktadır.

Denetim Kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/ İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri bazında yapılan değerlendirme sonucunda;

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün, 2013–2017 tarihlerine ilişkin Stratejik Planını zamanında hazırlayarak “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Ancak, Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Stratejik Planda yer alması gereken ve aşağıda detayları verilen bazı unsurların bulunmadığı görüldüğünden “sunum”

kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Buna göre, stratejik planın temel unsurları arasında bulunan ve kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünü niteliğindeki stratejilerin planda yer almadığı tespit edilmiştir. Planda yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde Planda yer alan 23 adet hedefin 23 ünün de stratejik amaç ile ilgili olduğu ancak bu hedeflerden 19 adedinin ölçülebilir, 4 adedinin ölçülemez olduğu tespit edilmiştir. Bir başka deyişle, planda yer alan hedeflerin % 83' ünün ölçülebilir, % 17' sinin ölçülemez olduğu görülmüştür. İlgili ve ölçülebilir olan hedeflerin hepsinin iyi tanımlanmış olduğu kanaatine varılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün, 2015 yılına ilişkin Performans Programını zamanında hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Ancak, Performans Programı Hazırlama Rehberine göre Performans Programında yer alması gereken ve aşağıda detayları verilen bazı unsurların bulunmaması nedeniyle "sunum" kriteri kısmen yerine getirilmiştir. Buna göre, Stratejik Planda yer alan hedeflere ait bazı göstergelerin performans programında değiştirilmesi nedeniyle Performans Programı ile Stratejik Plan arasında birtakım tutarsızlıklar tespit edilmiştir. Öte yandan Programda yer alan hedef ve göstergelerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde hedeflerin tamamının stratejik amaçlarla ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün, 2015 yılına ilişkin Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak "mevcudiyet", "zamanlılık" ve "sunum" kriterlerini yerine getirdiği görülmüştür. Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin tutarlılık kriterine göre değerlendirilmesi neticesinde 2015 yılı Performans Programında "ilgili" ve "ölçülebilir" olarak değerlendirilen 17 adet hedef ve bu hedefe ilişkin 41 adet göstergenin tamamının Faaliyet Raporunda tutarlı olarak yer aldığı görülmüştür. Söz konusu 17 adet hedefe ilişkin 41 adet gösterge incelendiğinde ise bunların 17 adetinde yıl sonu gerçekleştirmelerinin hedeflenen seviyede olduğu yani yaklaşık % 41'i için hedeflenen sayısal değere ulaşıldığı; 24 adet göstergede yani diğer %59 için ise hedeflenen sayısal değer altında ya da üstünde gerçekleşen bir sapma kaydedildiği; bir diğer deyişle hedeflenen değere ulaşamadığı görülmüştür. Raporunda hedeflenen değer üzerinde yer alan bazı gerçekleştirmelerde sapma nedenine yer verilmediği tespit edilmiş; bu değer altında bulunan bazı gerçekleştirmelerde ise sapma nedenlerinin geçerli ve ikna edici olmadığı kanaatine varılmıştır. Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin "doğrulanabilirlik" kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda ise; Performans Programında ilgili ve ölçülebilir olduğu düşünülen hedef ve göstergelerin doğrulanabilirlik kriterini kısmi ölçüde

yerine getirdiği görülmüştür. Öte yandan birim faaliyet raporları genel olarak incelendiğinde; bir kısmının performans sonuçları tablosunun özensiz ve gerekli bilgileri ihtiva etmeyecek şekilde hazırlandığı; idare faaliyet raporu ve veri kayıt sisteminden elde edilen son verilerle örtüşmediği tespit edilmiştir.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi kapsamında ise; ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olan hedefler arasından mali önemliliğe ve yüksek kamuoyu ilgisine sahip olduğu ve faaliyet raporunda yanlış beyan edilme olasılığı olduğu düşünülen 2 adet veri kayıt sistemi incelenmiştir. Sonuçta değerlendirilen veri kayıt sistemlerinden “Hava tahminlerinin ve meteorolojik erken uyarıların ilgililere hızlı ve yaygın şekilde ulaştırılmasını sağlamak.” hedefine ait “Yıllık sıcaklık tahmin oranı (%85)” göstergesine ilişkin veri kayıt sisteminin hedef ve gösterge açısından performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olduğu değerlendirilmiştir. "Stratejik Plan döneminde, mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları %80 oranında tamamlanacaktır.” hedefine ait “Mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları (%80)” göstergesine ilişkin veri kayıt sisteminin ise amacına uygun olmadığı kanaatine varılmıştır.

Kurumun genel performans yönetimine bakıldığında, performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış genel bir sistem kurulmadığı görülmüştür. Birimler bazında veri girişini yapacak personelin (kilit personelin) üst yönetim tarafından resmi yazılı olarak yetkilendirilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca kurumun performans bilgisine ilişkin verilerinin toplandığı Stratejik Planlama ve Performans Yönetimini konu alan bir bilgisayar programı bulunmadığından; yıl sonu gerçekleştirmeleri birimlerden yazı ile istenilmektedir. Bu durum, verilerin kaydında hata olasılığını arttırmakta ve bu yolla veriye belirli aralıklarla ulaşmak mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla; kurumun stratejik planı, performans programı ve faaliyet raporu mevzuatta öngörülen şekil ve sunuma ilişkin kriterleri büyük oranda karşılamaktadır. Stratejik planda yer alan ve bizatihi ölçülemeyen nitelikteki bazı hedefler, göstergelerle ölçülebilir kılınmalı ve Planda kurumun stratejilerine yer verilmelidir. Performans bilgisinin içeriği bağlamında ise Performans Programının, Stratejik Planın yıllık dilimlere itibariyle uygulaması olduğu göz önüne alınarak bu iki doküman arasındaki tutarsızlıklar giderilmelidir. Faaliyet raporunda, hedeflenen değer üzerinde ya da altında bulunan gerçekleştirmelerdeki sapma nedenlerine yer verilmeli; bu nedenler geçerli ve ikna edici olmalıdır. Birim faaliyet raporlarının performans sonuçları kısmı, idare faaliyet raporuna kaynaklık edecek nitelikte ve özenli bir şekilde hazırlanmalıdır. Veri kayıt sistemlerinde var olan risklere karşı idare tarafından tespit edici ve

önleyici nitelikte kontroller sağlanmalıdır. Birimlerde veri girişi yapacak olan kilit personel listesi hazırlanmalı ve bu kişiler üst yönetici tarafından resmi olarak yetkilendirilmelidir. Hedeflenen değerlere ne ölçüde ulaşıldığının istenilen zamanda ve güvenilir biçimde görülebilmesi adına kurumun; performans bilgisine ilişkin tüm birimlerden gelen verilerinin toplandığı ve girişlerin resmi olarak yetkilendirilmiş personel tarafından şifreyle yapıldığı Stratejik Planlama ve Performans Yönetimini konu alan bir bilgisayar programı edinmesinin, etkin performans yönetimi için olumlu bir adım olacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1:

Planda Yer Alması Gereken Temel Unsurlar Arasında Sayılan “Stratejiler” in Stratejik Planda Bulunmaması

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Stratejiler, kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılabileceğini gösteren kararlar bütünüdür. Etkili stratejiler olmaksızın amaç ve hedeflere ulaşmak mümkün olmadığından Stratejiler, Stratejik Planda yer almalıdır. Ancak Kılavuza göre Planda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılan “stratejiler” kurumun Stratejik Planında bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; *"Hazırlanmakta olan 2017-2021 Stratejik Planında Stratejiler maddeler halinde yazılacaktır. Ancak; stratejiler idarenin amaç ve hedeflere nasıl ulaşacağını gösteren kararlar bütünüdür. Buna göre plan içerisinde yer alan hedeflere nasıl ulaşılacağına ilişkin stratejiler hedef bazında aşağıda mevcut planda yer alan metinler dikkate alınarak örnek olarak açıklanmaya çalışılmıştır.*

Örnek-1 :

Hedef 1.1 Gözlem ağı teknolojik gelişmeler ve artan ihtiyaçlar doğrultusunda iyileştirilecek ve geliştirilecektir.

Strateji ile ilgili alt metin: ...Kullanılan mevcut gözlem sistemlerinin kademeli olarak güncellenmesi ve ömrünü tamamlamış olan sistemlerin yenilenmesi ile birlikte gözlem sistemi bulunmayan alanlara kurulacak yeni sistemlerle gözlem ağının yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Örnek -2 :

Hedef 1.2 Mevcut gözlem sistemlerinin yıllık çalışma süresi (% 90) her yıl % 1 oranında artırılabilecektir.

Strateji ile ilgili alt metin: Teknik ekiplerin görevlendirilmesi için izlenen resmi süreç, sahaya ulaşım, müdahale ve arıza giderme için geçen süre zarfında sistemin çalışmaması sebepleriyle sistemlerin toplam çalışma süresi % 100'ün altına düşmektedir.

Yapılacak planlamalar ve alınacak ilave tedbirlerle bu çalışma süresinin artırılması ve planlama dönemi sonunda yıllık % 95'lik çalışır olma oranına ulaşılması

hedeflenmektedir.

Yapılacak planlamalar ve alınacak tedbirler kapsamında bakım ve onarım faaliyetlerini yürütecek insan kaynağının yönetimi ve bakım-onarım hizmeti satın alınması alternatiflerinin değerlendirilmesi yer almaktadır.

Örnek -3 :

Hedef 1.3 Stratejik Plan döneminde, mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları % 80 oranında tamamlanacaktır.

Strateji ile ilgili alt metin: ...Artacak gözlem sistemi sayısı göz önüne alınarak, alınacak ilave tedbirlerle bu oranın % 80'in altına düşmemesi hedeflenmektedir. Bu hedefe ulaşmak için test ve bakım işlemlerinin kısmen veya tamamen hizmet alımı ile gerçekleştirilmesi, ilave personel desteği ile teknik müdahale ekiplerinin güçlendirilmesi, Bölge Müdürlüklerinin güçlendirilerek test ve bakım işlemlerinin kısmen Bölge Müdürlüklerine devredilmesi alternatifleri değerlendirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu yapılan husus kabul edilerek 2017-2021 Stratejik Planında Stratejilere yer verileceği ifade edilmekle birlikte, mevcut planda bazı stratejilerin var olduğuna ilişkin örnekler verilmiştir. Bulguda da ifade edildiği üzere Stratejik Planlama Kılavuzuna göre kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren ve temel unsurlar arasında sayılan Stratejilerin, ayrı bir başlık altında her bir amaç ve hedef için açık, net ve sistematik olarak planda yer alması gerekmektedir.

Metinlerin arasına gizlenmiş, bazı hedefler için mevcut olan bazıları içinse mevcut olmayan bir takım ifadelerin, mevzuatın öngördüğü biçimde bir strateji olduğundan söz edilemez. Bu nedenle ilgili mevzuata göre Planda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılan "stratejiler", öngörülen şekil ve içeriğe uygun olarak kurumun Stratejik Planında bulunmalıdır.

Bu itibarla Kamu İdaresince de kabul edildiği üzere, Stratejik Plan ile ilgili 2015 yılı denetim döneminde bulgu konusu edilen; stratejilerin Planda yer almamasına ilişkin hususun, ilgili mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2:

Stratejik Planda Yer Alan ve Amaç ile İlgili Bulunan 23 adet Stratejik Hedefin 4 Adedinin Ölçülemez Olması

Stratejik Planda yer alan hedeflerin “İlgililik” ve “Ölçülebilirlik” kriteri açısından değerlendirilmesi sonucunda; Planda yer alan 23 adet hedefin 23 ünün de stratejik amaç ile ilgili olduğu ancak bu hedeflerden 19 adedinin ölçülebilir, 4 adedinin ölçülemez olduğu tespit edilmiştir. Bir başka deyişle, planda yer alan hedeflerin % 83’ ünün ölçülebilir, % 17’ sinin ölçülemez olduğu görülmüştür. Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 17’nci maddesinde: “Performans göstergeleri stratejik plalarda yer alır. Performans göstergelerinin tespitine ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlık ile Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

Kamu idareleri, performans göstergelerini bu usul ve esaslar çerçevesinde oluşturur.” denilmektedir. Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda ise hedeflerin ölçülebilir olarak açıkça ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Bu itibarla, gerçekleşen sonuçların, önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılan miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergelerine ölçülebilirliğin sağlanması bakımından stratejik planda yer verilmelidir. Planda ölçülemeyen birçok hedef için göstergeye yer verildiği tespit olunmakla birlikte; bir göstereyle ölçülebilir kılınmayan stratejik hedeflere aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2: Ölçülemeyen Stratejik Hedefler			
Amaç	Stratejik Hedef	Gösterge	Değerlendirme
Amaç 1 : İhtiyaç duyulan meteorolojik ürün ve hizmetleri üretmek, geliştirmek ve sunmak	S.H 1.9: Kalibrasyon laboratuvarları geliştirilerek 2013 yılı sonuna kadar rüzgar yön kalibrasyon Laboratuvarı faaliyete geçirilecektir. Akredite olan tüm Laboratuvarların Laboratuvarlar Arası Karşılaştırmalara (LAK) katılımları sağlanacaktır.	Yok	Bizatihi ölçülemeyen bu stratejik hedefler, miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergeleriyle ölçülebilir kılınmalıdır.
Amaç 3 : Kaynak yönetimini ve yönetim sistemlerini iyileştirmek ve kurumsal kapasiteyi geliştirmek	S.H 3.3: 2013 yılı sonuna kadar süreç bazlı yönetimin geliştirilmesi çalışmaları tamamlanacak, ürün/hizmetlerle ilgili süreçler belirlenerek 2014 yılından itibaren bu süreçlerin periyodik olarak izleme-değerlendirme raporları hazırlanacaktır.	Yok	
Amaç 3: Kaynak yönetimini ve yönetim sistemlerini iyileştirmek ve kurumsal kapasiteyi geliştirmek	S.H 3.4: 2013 yılı sonuna kadar risk profilinin geliştirilmesi, her süreç için riskin tanımlanması ve risk önleme planlarının belirlenerek uygulamaya koyulması çalışmaları tamamlanacaktır.	Yok	
Amaç 3: Kaynak yönetimini ve yönetim sistemlerini iyileştirmek ve kurumsal kapasiteyi geliştirmek	S.H 3.5: 2013 yılı sonuna kadar taşra birimleri elektronik imza sistemine dahil edilecektir.	Yok	

Kamu idaresi cevabında; “Hedef-3,3 2013 yılı sonuna kadar süreç bazlı yönetimin geliştirilmesi çalışmaları tamamlanacak, ürün/hizmetlerle ilgili süreçler belirlenerek 2014 yılından itibaren bu süreçlerin periyodik olarak izleme ve değerlendirme raporları hazırlanacaktır.

Hedef kapsamında; MGM merkez birimleri için Süreç Akış Şemaları hazırlanmış ve Genel Müdürlük Makam onayı ile yürürlüğe girmiştir. Ayrıca Yönetimin Gözden Geçirme toplantıları kapsamında yıllık Performans Raporu hazırlanmaktadır.

Bu şekilde hedefin gerçekleştiği değerlendirilmektedir.

3.4 2013 yılı sonuna kadar risk profilinin geliştirilmesi, her süreç için riskin

tanımlanması ve risk önleme planlarının belirlenerek uygulamaya koyulması çalışmaları tamamlanacaktır.

01/08/2013 tarih ve 35587 sayılı Genel Müdürlük Makam Oluru ile yürürlüğe giren Meteoroloji Genel Müdürlüğü Kurumsal Risk Yönetimi Yönergesi kapsamında; Risk yetkilileri ve Birim Risk Yönetim Ekipleri oluşturulmuş, her süreç için risk değerlendirilmesi yapılarak yıllık değerlendirmeler yapılmakta ve. Yönerge doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Bu şekilde hedefin gerçekleştiği değerlendirilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresinin cevabında, söz konusu hedefleri gerçekleştirmek için yapılan çalışmalardan söz edilmekte olup; bu hususun bulguda ifade edilen “ölçülebilirlik kriteri” ile ilgisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda hedeflerin ölçülebilir olarak açıkça ifade edilemediği durumlarda, stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir. Bizatihi ölçülemeyen bu stratejik hedefler; miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergeleriyle ölçülebilir kılınmalı ve bu göstergeler Stratejik Planda yer almalıdır.

Bu itibarla, 2015 yılı Stratejik Planına ilişkin bulgumuzda mevcut olan, bazı hedeflerin ölçülebilir olarak açıkça ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmemesinin mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

BULGU 3:

Stratejik Planda Yer Alan ve Amaç ile İlgili Bulunan 56 Adet Performans Göstergesinden 14 Adetinin Ölçülemez Olması

Stratejik Planda yer alan göstergelerin “İlgililik” ve “Ölçülebilirlik” kriteri açısından yapılan değerlendirilmesi sonucunda; Planda yer alan 56 adet performans göstergesinin hepsinin stratejik hedefi ile ilgili olduğu; ancak bu göstergelerden 42 adetinin ölçülebilir, 14 adetinin ölçülemez olduğu tespit edilmiştir. Bir başka deyişle, planda yer alan göstergelerin % 75’ inin ölçülebilir, % 25’ inin ölçülemez olduğu görülmüştür. Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre “Performans göstergeleri, gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesi, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilir.” Bu itibarla stratejik planda yer alan göstergelerin bir sayısal değere karşılık gelecek şekilde miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden belirtilmesi böylelikle

ölçüm yapmaya elverişli olması gerekir. Oysa Stratejik Planda bu nitelikleri karşılamayan çok sayıda gösterge bulunmaktadır. Ölçülemez olduğu düşünülen göstergelerden örneklere aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 3: Ölçülemeyen Gösterge Örnekleri		
Hedef	Gösterge	Değerlendirme
Hedef 1.10: Meteorolojik veri ve ürünlerin kalite ve çeşitliliği arttırılacak; sunum süresi kısaltılacaktır.	Kısa vadeli tahmin araçlarının sunumunun geliştirilmesi	Bu performans göstergeleri, miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden sayısal olarak ifade edilmediğinden hedefi ölçebilme nitelikleri bulunmamaktadır
Hedef 1.10: Meteorolojik veri ve ürünlerin kalite ve çeşitliliği arttırılacak; sunum süresi kısaltılacaktır.	Meteorolojik ürünlerin medya sunumu için WEB TV kurulumu	
Hedef 1.2: Meteorolojik olaylarla ilgili atmosfer model çalışmaları ve İndis uygulamaları yapılacaktır.	GPS-PW ürünlerinin işlenerek sunulması	

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu 3’te ölçülemeyen gösterge örnekleri olarak belirtilen hedef 1.10 “Meteorolojik ürünlerin medya sunumu için WEB’de kurulumu” göstergesi, stratejik plan doğrultusunda gerçekleştirilmeye çalışılmış ancak Kalkınma Bakanlığından söz konusu yatırım için uygun görüş alınamamıştır. (EK:10)

Hazırlanmakta olan 2017-2021 Stratejik Planında performans göstergelerinin tamamının ölçülebilir olmasına özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu yapılan husus kabul edilerek 2017-2021 Stratejik Planında performans göstergelerinin tamamının ölçülebilir olmasına özen gösterileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, kamu idaresince de kabul edildiği üzere, 2015 yılı Stratejik Planına ilişkin bulgu konusu edilen bazı hedeflere ait göstergelerin bir sayısal değere karşılık gelecek şekilde miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden belirtilmeyerek ölçüm yapmaya elverişli

olmaması hususunun mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4:

Performans Programı ile Stratejik Plan Arasında Birtakım Tutarsızlıklar Bulunması

Stratejik planda yer alan hedeflere ait bazı göstergelerin performans programında değiştirildiği görülmüştür.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Performans Programı" başlıklı 16 ncı maddesinde: "Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur. Stratejik planlar ve bütçeler arasındaki ilişki performans programları aracılığı ile daha ayrıntılı olarak kurulacaktır. Stratejik planın amaç ve hedeflerini gerçekleştirmeye dönük faaliyet ve projeler ile bunların bütçelendirilmesi performans programında yer alır." ifadesine yer verilmiştir.

Performans Programı-Stratejik Plan arasında sözü edilen bu organik bağ nedeniyle; amaç, hedef ve göstergelerin tutarlı olarak söz konusu belgelerde yer alması gerekmektedir. İzlenebilirlik ve tutarlılık adına performans yönetimine ilişkin bu dokümanlar arasındaki bağlantı korunmalıdır.

Oysa kurumun Stratejik Planında ve Performans Programında yer alan aynı stratejik hedefe ilişkin göstergelerin sayısal değerleri değiştirilmiştir. Aşağıda konuya ilişkin birkaç örnek verilmiştir.

Tablo 4: Değiştirilen Göstergeler Örneği			
Performans Göstergesi	İlgili olduğu hedef	Stratejik Plandaki sayısal değer (2015 için)	Performans Programındaki sayısal değer
Yapılan yeni hizmet binaları ve müştemilatları sayısı	S.H. 3.8 P.H. 15	4	15
Bakım onarımı yaptırılan hizmet binası sayısı	S.H 3.7 P.H 14	40	60
Düzenlenen mesleki eğitim sayısı	S.H 3.2 P.H 12	36	20
Düzenlenen intibak eğitim sayısı	S.H 3.2 P.H 12	5	4
Düzenlenen seminer sayısı	S.H 3.2 P.H 12	8	3
Bölgesel Eğitim Merkezi bünyesinde düzenlenen uluslararası eğitim sayısı	S.H 4.1 P.H 16	12	2
Kurulacak C-Band radar sayısı	S.H 16 P.H 5	2	5

Kamu idaresi cevabında; “Genel bütçeli Kamu İdarelerinin Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporlarına baktığımızda çok farklı uygulamaların olduğu görülmekle birlikte; Genel Müdürlüğümüzün 2016 yılı Performans Programı kapsamında hedeflere ait bazı göstergeler ile stratejik plan göstergeleri arasındaki tutarsızlıklar giderilerek revize edilmiştir. (EK:4) 2017-2021 Stratejik Planda öngörülecek hedef ve göstergelerin performans programlarında izlenebilirlik ve tutarlılık adına değiştirilmemesi talimatı verilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu yapılan husus kabul edilerek 2017-2021 Stratejik Planında öngörülecek hedef ve göstergelerin performans programlarında izlenebilirlik ve tutarlılık adına değiştirilmemesi yönünde talimat verildiği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, kamu idaresince de kabul edildiği üzere, 2015 yılı Performans Programına ilişkin bulgumuzda mevcut olan, aynı hedeflere ilişkin olarak Stratejik planda yer alan bazı göstergelerin performans programında değiştirilmesi hususunun mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5:

Faaliyet Raporunun Geçerlilik/İkna Edicilik Kriteri Açısından Değerlendirilmesi

Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin “geçerlilik/ikna edicilik” kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; 2015 yılı Performans Programında “ilgili” ve “ölçülebilir” olarak değerlendirilen 17 adet hedefe ait 41 adet gösterge incelendiğinde bunların 17 adedinde yılsonu gerçekleştirmelerinin hedeflenen seviyede olduğu yani yaklaşık % 41’i için hedeflenen sayısal değere ulaşıldığı; 24 adet göstergede yani diğer %59 için ise hedeflenen sayısal değer altında ya da üstünde gerçekleşen bir sapma kaydedildiği; bir diğer deyişle hedeflenen değere ulaşılamadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18 inci maddesinde: Birim ve idare faaliyet raporlarının “Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler” bölümünde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği ifade olunmuştur. İlgili maddede aynen: *“Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.”* ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla hedef gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda kurum, sapma nedenlerine yer vermeli; ve bu nedenler mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklamalıdır. Ancak faaliyet raporunda yer verilen bazı sapma nedenlerinin geçerli/ikna edici nitelikte bulunmadığı görülmüştür. Kurumca açıklanan sapma nedenlerinin Geçerlilik/İkna Edicilik kriterine göre değerlendirilmesine ilişkin birkaç örnek aşağıda yer almaktadır.

Tablo 5: Geçerlilik/İkna Edici Bulunmayan Sapma Nedenleri			
Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı	Sapmaya Yönelik Açıklama
(P.H 1) Kurulacak otomatik meteorolojik gözlem istasyonu sayısı	215	150	Projelerin sözleşmede belirtilen çalışma takvimi içerisinde herhangi bir sapma bulunmamaktadır. Projeler yıllara sari proje olduğundan kurulumlar zamanında tamamlanacaktır.
Denetim Kanaati	Açıklama, sözleşmede belirtilen çalışma takvimi baz alınarak yapılmış ve bir sapma olmadığı değerlendirilmiştir. Bu nedenle geçerli değildir.		
(P.H 6) Yapılan tahmin ve erken Uyarıların METEOALARM kriterlerine uyarlanması (yüzde)	100	0	yok
Denetim Kanaati	Gerçekleşmeye ilişkin herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Anılan mevzuat gereği sapmaya ilişkin nedenlerin Faaliyet Raporunda açıklanması gerekmektedir.		
(P.H 12) Düzenlenen mesleki eğitim sayısı (adet)	20	26	Günün gelişen şartlarına teknolojik gelişmelere göre birimlerin alması zorunlu eğitimlerin oluşması
Denetim Kanaati	Açıklama, kurum planlamasındaki zayıflığa işaret etmektedir. Bu yönüyle geçerli değildir. Birimlerin planlamalarda teknolojik gelişmeleri göz önüne alması ona göre hareket etmesi gerekmektedir.		
(P.H 12) Düzenlenen ihtisas eğitimi sayısı (adet)	8	10	Günün gelişen şartlarına teknolojik gelişmelere göre birimlerin alması zorunlu eğitimlerin oluşması
Denetim Kanaati	Açıklama, kurum planlamasındaki zayıflığa işaret etmektedir. Bu yönüyle geçerli değildir. Birimlerin planlamalarda teknolojik gelişmeleri göz önüne alması ona göre hareket etmesi gerekmektedir.		
(P.H 12) İş sağlığı ve güvenliği uzmanlık eğitimi alan kişi sayısı (adet)	50	0	2016 yılına ertelenmiştir.
Denetim Kanaati	Açıklama, hedefteki sapmanın nedenine ilişkin olmayıp; var olan durumun özetidir. Bu nedenle geçerli değildir.		

Kamu idaresi cevabında; “Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığımızca harcama birimlerimize yazılan 13.01.2015 tarih ve 12460 sayılı yazı (EK:6) ile "Performans Göstergesi İnceleme ve Değerlendirme Formları”nın ilgili birimler tarafından üçer aylık

dönemler halinde gönderilmesi talep edilmiştir. Harcama birimlerimizden 3'er aylık dönemler halinde gelen söz konusu formlar, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığımız tarafından Maliye Bakanlığının e-bütçe yazılımında yer "Performans Programı İnceleme ve Değerlendirme" modülüne aktarılmaktadır.

Diğer yandan hedeflere ait bazı göstergelerde yaşanan sapmalar ile ilgili olarak, 13.01.2016 tarih ve E.492 sayılı yazı (EK:7) ile performans göstergelerinin ne kadarının hedefe ulaşıp ulaşmadığı, performans sonuç analizlerinin ayrıntılı bir şekilde yapılarak, performans hedefinden sapma varsa sapmaların neden kaynaklandığı ve sapmaya karşı alınacak önlemlerin açık net bir şekilde belirtilmesi ve gereken hassasiyetin gösterilmesi talimatlandırılmıştır.

Aynı şekilde idare faaliyet raporunda yer alan performans sonuçları tablosunda bulunan hedeflere ait bazı göstergelerdeki sapma nedenlerinin, mantıklı ve inandırıcı bir şekilde ifade edilmesi ayrıca geçerlilik/ikna edicilik kriterine göre hazırlanması talimatı verilmiştir. (EK:5)" demiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu yapılan husus kabul edilerek idare faaliyet raporunda yer alan performans sonuçları tablosunda bulunan hedeflere ait bazı göstergelerdeki sapma nedenlerinin, mantıklı ve inandırıcı bir şekilde ifade edileceği ayrıca geçerlilik/ikna edicilik kriterine göre hazırlanacağı yönünde talimat verildiği belirtilmiştir.

Bu itibarla, Kamu İdaresince de kabul edildiği üzere, 2015 yılı Faaliyet Raporuna ilişkin bulgumuzda mevcut olan, hedef gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda Faaliyet Raporunda sapma nedenlerine yer verilmemesi ve yer verilmesi halinde dahi bazı sapma nedenlerinin geçerli ve ikna edici bulunmaması hususunun mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 6:

Hedeflenen Değerin Üzerindeki Bazı Gerçekleşmelerde Sapmaya İlişkin Açıklama Yapılmaması

Hedeflenen değer üzerindeki bazı gerçekleştirmelerde sapmaya ilişkin herhangi bir açıklama yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 18 inci maddesinde: Birim ve idare faaliyet raporlarının "Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler" bölümünde, mali bilgiler ile

performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği ifade olunmuştur. İlgili maddede aynen: “Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.” ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla, gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda da sapmaya ilişkin nedenlerin faaliyet raporunda açıklanması gerekmektedir. Zira hedefin altında ve üzerinde olan bütün gerçekleştirmeler, birer “sapma” olarak nitelendirilmelidir. Anılan mevzuat hükmü gereği, öngörülen ile gerçekleşen arasındaki fark olumlu yönde olsa bile açıklanmalıdır. Konuya ilişkin birkaç örnek aşağıda yer almaktadır.

Performans Hedefi	Gösterge	Hedeflenen Sayı	Gerçekleşen Sayı
Hava tahminlerinin ve meteorolojik erken uyarıların ilgililere hızlı ve yaygın şekilde ulaştırılmasını sağlamak	Yıllık Yağış tahmini oranı (yüzde)	90	91,12
Meteorolojik iletişim ve bilgi sistemlerinin sürekliliğini güncelliğini ve güvenilirliğini sağlamak	İnternet üzerinden Tumas hizmetine erişilebilirlik yüzdesi (yüzde)	99	101,01
Merkez ve taşra teşkilatının mevcut fiziki yapısını iyileştirmek. Çalışma ortamı, sosyal alanlar ve aktivitelerin gözden geçirilerek, çalışan performansını arttıracak şekilde iyileştirmek.	Bakım onarımı yaptırılan hizmet binası sayısı (adet)	60	80

Kamu idaresi cevabında; “Gerçekleşmenin olumlu olması ve hedeflenenden fazla olması durumunda sapmaya ilişkin nedenlerin İdare Faaliyet Raporunda açıklaması ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır. (EK:5) Hedeflenen değer üzerindeki gerçekleştirmelerde sapmaya ilişkin açıklamalar gerekli belgelerde yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında bulgu konusu yapılan husus kabul edilerek hedeflenen değerin üzerindeki gerçekleştirmelerde sapmaya ilişkin nedenlerin İdare Faaliyet Raporunda açıklaması ile ilgili bilgilendirme yapıldığı ve buna ilişkin açıklamaların gerekli belgelerde yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Kamu İdaresince de kabul edildiği üzere, 2015 yılı Faaliyet Raporuna ilişkin bulgumuzda mevcut olan, Faaliyet Raporunda belirtilen gerçekleştirmelerin hedeflenen değerden fazla olması halinde bu durumun hedeften sapma olarak değerlendirilmeyerek sapmaya ilişkin nedenlerin faaliyet raporunda açıklanmamasının mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

BULGU 7:

Faaliyet Raporunun Doğrulanabilirlik Kriteri Açısından Değerlendirilmesi

Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin “doğrulanabilirlik” kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; Performans Programında ilgili ve ölçülebilir olduğu kanaatine varılan 17 adet performans hedefi ve bu hedeflere ait 41 adet göstergenin doğrulanabilirlik kriterini kısmen yerine getirdiği görülmüştür.

Veri kayıt sistemleri denetiminde amacına uygun olduğu kanaatine varılan “Hava tahminlerinin ve meteorolojik erken uyarıların ilgililere hızlı ve yaygın şekilde ulaştırılmasını sağlamak” hedefine ve “Yıllık sıcaklık tahmin oranı (%85)” göstergesine ilişkin gerçekleşme yılsonunda %86,65 olarak raporlanmıştır. Bu rakamın, veri kayıt sisteminden elde edilen son verilerle ve birim faaliyet raporunda ifade edilen sayısal değerlerle uyumlu olduğu gözlemlenmiştir.

Veri kayıt sistemleri denetiminde amacına uygun olmadığı kanaatine varılan veri kayıt sistemine ait “Hedef 3: Stratejik Plan döneminde, mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları %80 oranında tamamlanacaktır.” hedefine ve “Mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları (%80)” göstergesine ilişkin gerçekleşme yılsonunda %80 olarak raporlanmıştır. Bu rakamın, veri kayıt sisteminden elde edilen son verilerle ve birim faaliyet raporunda ifade edilen sayısal değerlerle uyumlu olmadığı gözlemlenmiştir. Ayrıca yılsonu birim faaliyet raporunda, rapordaki gerçekleştirmeyi doğrulayan herhangi bir veriye rastlanılmamıştır.

Öte yandan birim faaliyet raporları genel olarak incelendiğinde; birçoğunda performans sonuçları tablosunun özensiz ve gerekli bilgileri ihtiva etmeyecek şekilde hazırlandığı görülmüştür. Örnek olarak Araştırma Daire Başkanlığı ve Meteorolojik Veri

İşlem Daire Başkanlığı birim faaliyet raporlarında tüm hedeflerin gerçekleştiğine ilişkin ibarelere rağmen; İdare faaliyet raporunda hedefe ulaşılammış çok sayıda gerçekleşme mevcuttur.

“Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi” başlığı altında detaylı olarak açıklandığı üzere faaliyet raporunda yer alan gerçekleştirmelerin, veri kayıt sistemlerinden elde edilen bilgilerle güvenilir olarak doğrulanabilmesi yüksek olasılıklı gözükmemekle birlikte yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında Faaliyet Raporunda doğrulanabilirlik kriterinin kısmi olarak yerine getirildiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Genel Müdürlüğümüz veri kayıt sistemi incelendiğinde, harcama birimlerimizde farklı amaçlarla kullanılan yazılımlar ile işletiminden sorumlu personel (EK:8) bulunmaktadır. Kullanılan yazılımlar çerçevesinde etkin veri kayıt sistemi oluşturulmaya çalışılmıştır. Genel Müdürlüğümüz bünyesinde kullanılan sistemler vasıtasıyla, stratejik plan, idare faaliyet raporu ve buna bağlı performans programı hedeflerine ait göstergelerin takibi yapılmaktadır.

Bu kapsamda Kurumumuzun genel performans yönetimi çerçevesinde, performans bilgisini ölçme, faaliyetlerin koordinesi ve izlenmesi amaçlı Yıllık Çalışma Programı (YÇP) kullanılmaktadır. Bu kapsamda ilgili yıla ilişkin çalışma programında yer alan birimlere ait faaliyetler birinci altı aylık gözden geçirme sonucunda oluşan gerçekleşme durumları sisteme girilmekte, belirtilen web adresinden alınan bilgiler doğrultusunda her yıl yılda iki defa gözden geçirme ve sonuç raporu hazırlanmaktadır.2015 yılı yılsonu raporu ektedir.(EK:9)” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında yapılan açıklamalar, bulgu konusu ile doğrudan ilgili bulunmayıp sistemin genel işleyişine ilişkindir. Bu nedenle kurum cevabında bulgu içeriğine dair bir değerlendirme yapılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, 2015 yılı Faaliyet Raporuna ilişkin bulgumuzda mevcut olan, Faaliyet Raporunda bulunan hedeflerdeki gerçekleştirmeleri ölçen veri kayıt sistemlerinden alınan son verilerle ve birim faaliyet raporlarıyla, idare faaliyet raporundaki gerçekleştirmelerin birbiriyle tam olarak tutarlı olmaması hususunun mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 8:

"Stratejik Plan döneminde, mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları %80 oranında tamamlanacaktır." Hedefine Ait "Mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları (%80)" Göstergesine İlişkin Veri Kayıt Sisteminin Değerlendirilmesi

Aşağıda yer alan hedef ve göstergeye ilişkin gerçekleşmeyi ölçen ve buna ilişkin performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin "hedef ve gösterge açısından performansı ölçme ve raporlama amacına **uygun olmadığı** sonucuna varılmıştır.

Seçilen Performans Hedefi	Gösterge
Hedef 3: Stratejik Plan döneminde, mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları %80 oranında tamamlanacaktır.	Mevcut gözlem sistemlerinin yıllık test ve bakımları (%80)

Gösterge ve hedefte sözü edilen gözlem sistemleri; radarlar, havaalanlarındaki sistemler, otomatik meteoroloji gözlem istasyonları (OMGİ) ve ravinsondelerdir. 2015 yılı için kurum konu ile ilgili olarak "Gözlem istasyonları bakım onarım ve malzeme takip yazılımı" isimli bir program satın almıştır. Ancak programda performans göstergeleri, online veri akışı ve harita gibi temel unsurlar bulunmadığından yılın sonunda yazılımı geliştirmek adına tekrar ihaleye çıkılmış ve yeni bir yazılım satın alınmıştır. Bu yeni yazılım oldukça ayrıntılı ve iyi tasarlanmıştır.

Öte yandan sistem gerek yeni ve karmaşık oluşundan gerekse uzmanlık bilgisi gerektirdiğinden ötürü yüksek risk taşımaktadır. Sisteme girişler, birden çok kilit personel tarafından şifreyle yapılmaktadır. Merkezde bunun için 4 adet personel yetkilendirilmiş olup herbiri kendi gözlem sistemindeki gerçekleşmeden sorumludur. Ancak tüm bu kurgulanmış sistem henüz test aşamasında olduğundan 2015 yılına ilişkin olarak, bölgelerden gelen veriler başta olmak üzere verilerin büyük bölümü halen sözel olarak sağlanmaktadır. Her ne kadar radar ve ravinsonde sistemleri için yazılı formlara dayalı veri akışı olsa da göstergedeki diğer gözlem sistemleri için sağlıklı bir veri akışından söz edilemez.

Bu nedenle sistem, verilerin güvenilirliği bakımından yüksek risk ihtiva etmektedir. Bu riskler için tasarlanmış bir kontrol mekanizması da bulunmamaktadır. Zira hâlihazırdaki veri akışı, hedefteki gerçekleşmenin tamamını ölçmeye hizmet edememektedir.

Tüm bu nedenlerle; söz konusu veri kayıt sisteminin, hedef ve gösterge açısından performansı ölçme ve raporlama amacına **uygun olmadığı** sonucuna varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; *“Performans göstergelerine esas olan, sistemlerin çalışma ve arıza durum kayıtları, 2015 yılına kadar Bölge Müdürlükleri ve merkezdeki ilgili birimler tarafından hazırlanan arıza ve bakım formları marifeti ile takip edilmiştir. Bu işlemlerin elektronik ortamda takip edilmesi ve raporlanması maksadıyla 2014 yılında kurulan Bakım, Onarım, Malzeme, Takip Yazılımı (BOMTY) üzerinde, tüm sistemlerini ve malzemelerin takibi için veri tabanı oluşturulmuş ve uygulamaya geçilmiştir.*

Uygulamada ortaya çıkan ihtiyaç ve değerlendirmeler dikkate alınarak 2015 yılında güncellenen yazılım, veri tabanı aktarımından sonra, arıza kayıtlarını otomatik olarak oluşturacak, hedef ve gösterge açısından performans ölçme ve raporlama işlemlerini de elektronik ortamda yapacak şekilde tüm fonksiyonlarıyla 2016 Mayıs ayında uygulamaya geçecektir. Böylece, Sayıştay Denetim Raporunda vurgulanan, hedef ve gösterge açısından performansı ölçme ve raporlama amacına uygun bir veri kayıt ve izleme sistemi ile performans izlenmesi sağlanmış olacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında bulgu konusu yapılan husus kabul edilerek hedef ve gösterge açısından performansı ölçme ve raporlama amacına uygun bir veri kayıt ve izleme sisteminin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Kamu İdaresince de kabul edildiği üzere, 2015 yılı Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine ilişkin bulgumuzda mevcut olan, performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin “hedef ve gösterge açısından performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olmaması” hususunun mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>